

Parshat Haazinu - 5785 – nr. 181

Samenvatting van de parsha

1e Aliya: Moshe begint met het beschrijven van de aanwezigheid van Hasjem in de natuur , als net zo duidelijk als de regen of dauw die de velden en tuinen voedt. G-d is volkomen rechtvaardig, altijd goed, altijd meelevend en vergevingsgezind. Daarom moet alle vernietiging en negativiteit direct worden toegeschreven aan de noodlottige beslissingen en acties van Zijn kinderen.

2e Aliya: De Jood moet altijd onthouden dat hij uit alle andere naties gekozen werd, om te worden gevoed door de directe bedieningen van de Schepper. We werden geboren in een "desolate, huilende, woestijn" en beschermd totdat we in staat waren om verantwoordelijkheid te nemen voor onze unieke relatie met de Schepper van hemel en aarde.

3e Aliya: Helaas is de neiging van de mensheid om de mate van hun afhankelijkheid van Hasjem te vergeten en de illusie van zelfredzaamheid en onafhankelijkheid te creëren. "Jeshurun (het volk Israel) werd dus dik en rebelleerde..."

4e Aliya: We zullen dan gestraft worden met ballingschap en vervolging. Verjaagd uit ons land en verkocht als slaven, dan zal het Uitverkoren Volk ervaren, wat het betekent om onafhankelijk te zijn van Hashems directe bescherming en welwillendheid.

5e Aliya: De andere naties zullen echter op precies dezelfde manier falen als wij. Ze zullen aannemen dat hun vermogen om het Uitverkoren Volk te onderwerpen en Israël te verwoesten, bewijs is van G-ds onmacht en hun eigen bekwaamheid en kracht. Daarom zullen ze gestraft en vernietigd worden en het Uitverkoren Volk zal opnieuw Hasjems primaat en controle erkennen.

6e Aliya: Het lied van Mozes eindigt met het Joodse volk dat hun aanvaarding en begrip van het goddelijke doel en de gerechtigheid bezingt.

7e Aliya: Moshe presenteert het hele "lied" aan de natie en benadrukt opnieuw dat de voorwaarde voor het behouden van het Land het naleven van de Tora en het dienen van Hasjem is .

Samenvatting van de haftara (Hoshea 14:2-10, Joël 2:11-27, Micha 7:18-20)

Deze Shabbat staat bekend als Shabbat Shuvah vanwege de Haftara die begint met de woorden, "Shuva Jisrael" - Terugkeer van Israël. Geïnspireerd door zowel Hoshea als Yoel, beschrijft de Profeet Hasjems verlangen om Zijn kinderen te vergeven, als ze zich maar bekeren. Het vasten van Jom Kipoer wordt genoemd, evenals de beloningen die ons te wachten staan als we G-d in ons midden verkondigen.

Het lied van de mensheid

Het laatste lied van Moshe begint in de parsha van deze week van Haazinu. Het lied eindigt met V'zot Habracha, de parsha die we in de synagoge lezen op Simchat Tora. Haazinu is het lied van de Joodse geschiedenis door de eeuwen heen. Het heeft hoge en lage noten. Het portretteert de kwelling van onze ballingschap en de standvastigheid van zowel G-d als Israël om het verbond tussen hen onder alle omstandigheden na te komen. Wat het lied zo betekenisvol maakt, is dat de rabbijnen van de Midrasj het op een dubbele manier interpreteerden - als verwijzend naar Israël,

maar tegelijkertijd ook verwijzend naar de naties van de wereld, zelfs naar onze onderdrukkers. Zo wordt ons een belangrijke les meegedeeld. Israël leeft niet in een vacuüm. De reactie van de naties van de wereld op ons kan onze toekomst en ons pad in de geschiedenis beïnvloeden. En het gevolg hiervan is dat de naties van de wereld worden beoordeeld op de schaal van G-ds geschiedenis van de mensheid. Hun relatie met het Joodse volk, hun geloof, waarden en levensstijl, is echt een maatstaf voor hun eigen kwaliteiten en doelen. Zoveel naties en rijken zijn in de loop van onze lange geschiedenis van het toneel verdwenen en ze werden allemaal gemeten en beoordeeld op hun relatie met Israël en hun geloof. Daarom is het lied van Haazinu een universeel lied, niet alleen bedoeld voor Joodse oren en harten, maar het is eerder een lied dat door alle mensen gehoord en gewaardeerd moet worden.

Dit is in lijn met de dubbele kwaliteit van onze gebedsdienst op Rosh Hashana en Jom Kippoer. Enerzijds zijn de gebeden puur Joods van aard en doelen, exclusief voor de uitverkorenheid van het volk van Israël. Anderzijds is er echter een sterke boodschap van universalisme die alle gebeden van de Hoge Heilige Dagen doordringt. Het Jodendom combineert binnenin een exclusiviteit en een universalisme tegelijk. Het is uniek onder alle geloven om dit te doen. Het Jodendom ziet het Joodse volk als het experiment dat zal bewijzen dat de hele theorie van de mensheid en beschaving mogelijk en correct is. Om het experiment correct te laten werken, is een zekere exclusiviteit vereist, een steriel laboratorium als je wilt, onbesmet door externe bronnen en invloeden. Toch is het doel van dit experiment om te bewijzen dat de hele mensheid in staat is om G-d en de mens te dienen en dat de menselijke beschaving een betere wereld kan bereiken ondanks alle tegenslagen en hartzeer. Haazinu, dat ons allen uitnodigt om te luisteren naar een lied dat vaak dissonante noten bevat, kan en zal desalniettemin leiden tot Vzot Habracha, zegeningen en hoop en ware prestaties. De Tora verzekerde ons dat dit lied van Haazinu/Vzot Habracha nooit vergeten zou worden door het Joodse volk. Het definieert ons natie-zijn en werpt een licht op onze eeuwigheid. Het is actueel en relevant onder alle omstandigheden en in alle generaties. Het herinneren van het lied is op zichzelf al een daad van teshuva – terugkeer naar Hashem en naar onze ware innerlijke ziel en zelf.

Zien is Geloven

Hier zijn we, helemaal aan het einde van de Tora, en het Joodse volk krijgt plotseling een nieuwe naam, die hier voor het eerst wordt gebruikt en in totaal slechts drie keer (Devarim 32:15, 33:5, 26) in de hele Tora: Jeshurun.

Wat zit er in deze naam?

In de kern verwijst de term – zoals in ashurenu – naar het vermogen tot transcendentie, zelfs profetische visie (Rabbeinu Bachya op Devarim 32:15). Het Joodse volk had het voorrecht gekregen om Hashem op de berg Sinai "van aangezicht tot aangezicht" te zien, maar wendde zich vervolgens tot de materiële dingen, waardoor ze niet in staat waren om de grotere dingen waar te nemen en Hashem ertoe brachten te zeggen (Devarim 32:20): "Ik zal Mijn aangezicht voor hen

verbergen." In onze ogen werd G-d getransformeerd van een zichtbare werkelijkheid naar een abstractie, een idee.

Het is niet de eerste keer dat zo'n transitie plaatsvindt. Toen Adam en Chava aten van de boom van kennis, beschrijft het vers (Bereishis 3:7) hoe hun ogen werden geopend en ze zich realiseerden dat ze naakt waren. De grote Rav Meir Simcha van Dvinsk (Meshech Chochma Bereishis 12:7) merkte op hoe onmiddellijk daarna, toen G-d Zelf hen in het hof benaderde, ze Hem niet eens konden zien aankomen. In plaats daarvan, vayish'm'u et kol Hashem Elokim mit'haleich b'gan, hoorden ze Hem alleen naderen. Adam en Chava hadden een afstomping van hun geestelijke zintuigen ervaren. Dus toen Avraham in Erets Jisrael aankwam op zijn reis om de mens te herstellen naar de vorige grootheid die door Adam en Chava was verspeeld, vierde hij het feit dat G-d voor hem zichtbaar was geworden, "en hij bouwde een altaar voor G-d die aan hem verscheen."

Horen is onvergelijkbaar met zien, éno domeh sh'miah l'r'iyah. We zien van dichtbij en krijgen het hele plaatje terwijl ons gehoor ver weg is en duizend woorden vereist. Het is daarom bijzonder betekenisvol dat deze naam Jeshurun, die onze verheven spirituele visie impliceert, wordt geïntroduceerd in de parsja met de titel Ha'azinu, een term voor horen. De hemelen en de aarde worden opgeroepen om het beste te doen wat ze kunnen, om Hasjems woorden te horen die uiteindelijk gericht zijn tot ons, het Joodse volk, dat zich altijd zal onderscheiden door ons niet altijd gerealiseerde vermogen om Hasjems aanwezigheid te aanschouwen, om te leven met G-d als realiteit in plaats van idee.

Op Jom Kippoer lezen we (Vayikra 16:2): "want het is in de wolk dat Ik verschijn." Of het nu in Moria was, op de Sinaï, boven de Misjkan, of in het Heilige der Heiligen, Hasjem verscheen consequent aan ons in een wolk. Op de Jom Tov van Soekot leven we in die wolken, in de Soeka die ons herinnert aan onze tijd in de woestijn, omringd door een constante visualisatie van Hasjem via de wolken van Zijn heerlijkheid. Die tijd in de woestijn was toen we in onze meest verheven staat waren, waar we leefden met G-d als onze meest directe realiteit, waar het alledaagse slechts een idee werd, een abstractie (zie Rabeinu Bachya, Kad Hakemach, 'Soeka', die uitlegt dat het woord Soeka ' zien betekent.)

Terwijl wij, de komende prachtige dag van Jom Kippoer en het feest van Soekot zullen vieren, kunnen we het beschouwen als een glimp van een tijd in de toekomst waarin we opnieuw zullen dansen en niet langer worstelen om G-d te visualiseren, om ons geloof echt te maken. We kunnen de overgang van het slot van Masechet Taanit (31a) nabootsen, waar de Talmoed van de bespreking van de Jom Kippoer-dans van de jongeren in de velden naar de ultieme dans gaat:

In de toekomst, aan het einde der dagen, zal de Heilige, Gezegend zij Hij, een dans van de rechtvaardigen regelen, en Hij zal onder hen zitten in het Hof van Eden, en ieder van de rechtvaardigen zal met zijn vinger naar G-d wijzen, zoals er staat: "En er zal gezegd worden op die dag: Zie, dit is onze God, op wie wij gewacht hebben, opdat Hij ons zou redden. Dit is de Heer op wie we hebben gewacht. We zullen blij zijn en ons verheugen in Zijn redding" (Jeshayahu 25:9). (R.Moshe Hauer)

Het eeuwige volk

“Denk aan de dagen van weleer; bestudeer de jaren van generatie na generatie; vraag het uw vader en hij zal het u vertellen; uw oudsten zullen het u vertellen.” — Devarim 32:7

In een van zijn laatste toespraken tot het Joodse volk gaf Moshe Rabenoe deze raad voor de generaties:

Rashi legt uit dat de woorden “begrijp de jaren van generatie na generatie” een kritiek zijn op het Joodse volk. “Als je aandacht had besteed aan de geschiedenis, zou je zien dat HASHEM de macht heeft om voor je te zorgen en dat Hij je naar de dagen van Moshiach en de Wereld die Komt zal brengen.”

Rasji lijkt te zeggen dat iemand die de Joodse geschiedenis bestudeert, een sterk geloof in HASHEM zal krijgen .

De afgelopen twee millennia waren geen makkie .....

Het probleem met deze Rashi is, dat het tegenovergestelde waar lijkt te zijn. Een studie van de Joodse geschiedenis laat een onderdrukt volk zien dat van ballingschap naar verdrijving, van tirannie naar onderdrukking werd verjaagd. Vanaf de vernietiging van de tweede *Bet HaMikdash* tot nu toe heeft het Joodse volk alle denkbare verschrikkingen meegemaakt die de mens aangedaan zijn.

We hebben de kruistochten, de Spaanse Inquisitie, bloedsprookjes, pogroms, vervolgingen, massamoorden en de Holocaust meegemaakt. Door de annalen van de mensheid heen verandert alles: overtuigingen, cultuur, taal, kleding en regeringsvormen. Het lijkt erop dat er maar één constante, één onveranderlijke natuurwet is. Iedereen haat de Joden.

Als dit het geval is, hoe kan Rashi *ons dan vertellen dat het bestuderen van deze gebeurtenissen onze emuna zal versterken* ? Integendeel, ze lijken een grote uitdaging voor ons geloof te zijn.

Het antwoord op deze vraag is gebaseerd op het zien van het grotere geheel en de redenen achter wat er gebeurt.

De wereld bekijken vanaf 35.000 voet

Wanneer je uit het raam van een vliegtuig kijkt, ervaar je een *verandering van perspectief*. Terwijl het vliegtuig naar de landingsbaan taxiet, is de wereld in normaal reliëf. Huizen zijn de grootte die

ze altijd zijn. Auto's zijn precies zoals ze zouden moeten zijn. Maar terwijl je vliegt, begint een perspectiefverschuiving. De normaal gesproken grote appartementengebouwen beginnen te krimpen. Snelwegen beginnen te lijken op linten die in patronen kronkelen en hele huizenblokken lijken op modellen die in ordelijke patronen zijn geplaatst.

Op 35.000 voet zie je de wereld op een heel andere manier. Patronen ontstaan. Buurten kunnen worden geïdentificeerd. Steden kunnen worden gezien in hun ware omvang en reikwijdte, en je hele gezichtspunt verandert.

Welk perspectief is het juiste?

Dit is een krachtige *mashal* voor het leven. Terwijl we op grondniveau leven, begrijpen we het pas op 35.000 voet. In het dik en dun van onze dagelijkse routine wordt het onmogelijk om de grotere patronen te zien. Op 35.000 voet beginnen we het grotere plaatje te begrijpen. Een historisch perspectief stelt ons in staat om de rijm en reden achter dingen te zien.

Dit lijkt het antwoord op deze vraag te zijn, Rashi .

De onverklaarbare realiteit is dat wij, de Joden, hebben overleefd. Na millennia van marteling en onderdrukking is deze natie nog steeds intact. Vreemd genoeg is van alle oude volkeren de enige die overblijft , de Joden.

Waar is de Egyptische monarchie nu? De Griekse/Syrische dynastie? Het machtige Romeinse Rijk? Al deze "grote" naties hebben hun momenten gehad. Hun ster scheen een tijdje helder, maar nu zijn ze weg, om nooit meer iets van hun te horen. Van alle oude volkeren zijn wij de enigen die overleven. Dat eenzame schaapje tussen de 70 wolven (naties) - altijd gehaat, opgejaagd en onderdrukt - zij alleen overleeft terwijl alle machtige vijanden die boven haar hangen er niet meer zijn.

Nu, terug in ons land

Maar nog meer dan dat, we bevinden ons nu weer in ons land. We bezetten precies dezelfde steden die door de *Nevi'im* werden beschreven . We hebben ons opnieuw gevestigd op de plekken waar onze voorouders liepen. Nooit in de loop van de geschiedenis is een inheems volk verbannen, generatie na generatie intact gebleven en vervolgens hun thuisland heroverd – een land dat ze bijna twintig eeuwen eerder verlieten. Het is zo opmerkelijk dat het een persoon dwingt om te stoppen en te vragen: "Is het mogelijk?!"

Wij hebben onze gewoonten behouden

Het laatste stukje van de puzzel is dat we onze gewoonten hebben behouden. We bestuderen dezelfde Tora die in de *Baté Medrashim* van het oude Rome weerklonk. We houden ons aan dezelfde *mitsvot* met dezelfde precisie als de Joden die leefden tijdens de eerste *Bet Hamikdash* . We dragen dezelfde *tefillin* met dezelfde tien criteria als de Joden die leefden tijdens de tijd van David Ha ' Melech. Rav Jonathan Eibichits definieert dit als een wonder dat nog verbluffender is dan de splitsing van de Rode Zee.

Als iemand deze verschijnselen bestudeert, zal hij snel beseffen dat ze niet kunnen bestaan. Volgens alle natuurwetten, volgens de natuurlijke gang van zaken van de mens, zou de Joodse

natie niet moeten bestaan. We hadden allang van de aardbodem verdwenen moeten zijn. Toch hebben we het overleefd en floreren we. Tot op de dag van vandaag houden we vast aan onze G-d, en nu bevinden we ons weer in ons thuisland, nog steeds even levend en levendig als altijd.

De boodschap

De boodschap is duidelijk voor iedereen die het wil zien. Het Joodse volk is een verheven en machtige natie. Wij zijn HASHEM's volk. Met een unieke bestemming en rol om te spelen onder de naties, leidt HASHEM ons van land tot land, van ballingschap tot ballingschap, terwijl Hij ons de hele tijd apart en heilig houdt, en ons in stand houdt als Zijn Uitverkoren natie. Ons bestaan zelf is het grootste bewijs van de Meester Die over ons waakt en ons beschermt. Het is onze plicht om dit fenomeen te bestuderen en de implicaties ervan te begrijpen, waardoor we kracht krijgen in onze *emunah* om echt op HASHEM te vertrouwen en onszelf aan Zijn dienst te wijden.

Moge HASHEM snel de Moshiach brengen, zodat wij allen naar ons land zullen terugkeren, zodat wij HASHEM volledig kunnen dienen. (R. Zion Shafier)

De wekelijkse halacha

VRAAG: Mag men op Jom Tov een lucifer gebruiken om een vlam van de ene naar de andere plek te verplaatsen?

DISCUSSIE: De algemene regel is dat het op Yom Tov verboden is om een nieuw vuur te maken maar het is toegestaan om een bestaand vuur van de ene naar de andere plaats te verplaatsen. De toepassing van dit principe is als volgt:

- * Het is verboden om een lucifer aan te steken om een nieuw vuur te creëren.
- * Het is toegestaan om een lucifer op een gloeiend hete elektrische spoel te plaatsen om de lucifer aan te steken. Dit wordt beschouwd als het verplaatsen van een bestaand vuur van de ene naar de andere plaats, want een gloeiend hete spoel is halachisch equivalent aan vuur.
- * Het is verboden om een lucifer in de buurt van of op een hete elektrische spoel te plaatsen om de lucifer aan te steken. Dit wordt beschouwd als het creëren van een nieuw vuur, aangezien de hete spoel slechts een warmtebron is en niet echt "vuur", zoals een roodgloeiende spoel zou zijn.
- * Het is de vraag of het toegestaan is om een lucifer aan te steken door deze in de buurt van een gloeiend hete spoel te houden [of door deze tegen een gloeiende gloeilamp te houden]. Sommige poskim staan dit toe, omdat een bestaand vuur [de gloeiend hete spoel of het "vuur" in de gloeilamp] slechts wordt overgedragen; er wordt niets nieuws gecreëerd.(22) Anderen zijn echter van mening dat het overdragen van vuur alleen is toegestaan wanneer het vuur zelf wordt overgedragen, maar niet wanneer men de hitte overdraagt die van dat vuur uitgaat.

SHABAT SHALOM en SHANA TOVA OE-METOEKA

Voor suggesties en commentaar : mobi166@hotmail.com

Gelieve dit blaadje (deze link) ook door te sturen aan vrienden en kennissen.

(en je bronnen zullen zich naar het buitenland verspreiden) (משלי ה:טז) יפוצו מעינותיך חוצה